

REGINA KUCHARSKA

ur. 1926; Kowel

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	życie codzienne, Żydzi, sklepy, zakłady usługowe

Sklepy i zakłady usługowe przed wojną

W podwórku naszej kamienicy było żeńskie przedszkole, dla dziewczynek mi się zdaje, a może i chłopcy byli to nie pamiętam. To było tak na prosto, to później to całe tak zabudowane było, a z tyłu ulica Wesoła była, to co tam na łąki szło się, Vettera przecież tu zaraz był ten browar. Przed Vetterem to jeszcze było kilka zakładów, fryzjer był jakiś, nie pamiętam, jeszcze jakiś sklep był na Bernardyńskiej, jak do Vettera dojście to jeszcze, a teraz plac taki pusty jest, widzę tam.

Pewnie, [że korzystało się z usług lekarzy], ubezpieczenie przecież było, tak jak i dzisiaj. Myśmy z lekarza korzystali też zdaje się o nazwisku Kucharski, on tutaj przyjmował na ulicy Królewskiej, przy katedrze ta kamienica z lewej strony. Jak się idzie do katedry to tutaj on przyjmował, też mi się zdaje że on się Kucharski nazywał. To nasz dzielnicowy lekarz. Tam się chodziło na wizyty do niego. A poza tym to więcej tak, nikt nie miał takich schorzeń bardzo ani operacji żadnych, że nic się nie korzystało.

Krawiectwo pamiętam to tak... Ćwikliński to miał krawiectwo, ale miał i uczniów, taki zakład dość duży – trzy osoby pracowało u niego. Żydów no to było z każdej kamienicy gdzieś tam taki był partola, że coś tam zrobił, zreperował. No kto to jeszcze taki był, no Zawada – tutaj naprzeciw teatru, to tam się ubieraliśmy u tego Zawady krawca – szył. Duży zakład też naprzeciw teatru, jak się wchodziło na Peowiaków ulicę. Peowiaków się kiedyś nazywała, to na rogu był ten Zawada krawiec. Co tam jeszcze było? Monopol tytoniowy, coś tam, jakieś takie chałupnicze roboty, to ja nie pamiętam bo się nie korzystało z tego takiego, stolarzy przecież, jacyś tam mechanicy, rowery reperowali coś tam, coś tam. To były takie gdzieś warsztaty jak ktoś korzystał z tego, bo ja akurat nie pamiętam aby się korzystało z takich warsztacików różnych.

Magiel też tam był okropelny na kamienie, ciężka ta skrzynia taka okropna. Do magla to chodziła mama pamiętam, ale już też nie pamiętam gdzie on się mieścił na Zamojskiej, nie pamiętam. Gdzieś to się chodziło do tego magla.

Fryzjerzy, no pewnie, byli fryzjerzy, i Żydzi, i Polacy. To wszystko istniało też przecież przed wojną.

Na Zamojskiej na tym odcinku gdzie ja mieszkałam to było tylko tam nie dochodząc do ulicy jak to po prawej jest, po lewej – Przemysłowa a po drugiej jaka? Miedziana? Nie, nie Miedziana, jakaś inna, to tu w tej kamienicy nie dochodząc do tej uliczki, Żyd miał restaurację. Przeważnie były tam potrawy, że tak powiem, pieczone gęsi, ryby po żydowsku, żydowskie potrawy takie. No i wódka też była tam. Tak że taki wyszynk był, ale nie taki wielki lokal, żeby tam zasiadywać. Wchodziliśmy tam jakiś posiłek w tej pierwszej salce zjedli coś, czy wypić wódkę jakąś czy piwo, to Żyd miał, tutaj to miał Żyd taką restaurację znaczy. Więcej no, stolarze przecież szewcy, jakie to kiedyś prace takie były przecież. Ja nie pamiętam o tych dużych zakładach, nie pamiętam czy Buczka fabryka była już wtedy? Sięgało tyle tu w centrum życie, tak gdzieś dalej, to nie wiem co gdzie było. No monopol tytoniowy to był na pewno. Cukrownia chyba też była, co tam jeszcze mogło być. Młyny, nie wiem czy były już młyny. Plage Laśkiewicz był, bo tam nawet znajomy rodziców pracował, tam się latało, chodziło się patrzeć jak to samolot się puszczało w powietrze na gumie, na gumie, na gumę jakoś tam się przypinało, i ktoś tam ciągnął i z tą gumą wystrzeliwał ten samolot, nie pracą silnika chyba, dopiero jak w powietrzu to może silnik pracował, nie wiem. Wiem, że to tak było robione. No i tam warsztaty jakieś były też. Na pewno były gdzieś tam, jakieś zakłady torebiarskie, kapelusznicze, kto korzystał z tego to na pewno. Coś reperowali, coś robili, ale to się niewiele korzystało pamiętam z tych rzeczy, gotowe rzeczy kupowane były.

Data i miejsce nagrania	2005-10-15, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Jarosław Grzyb
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"